

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Maiové a soudkyně JUDr. Lenky Kypré a JUDr. Magdaleny Vinklerové ve věci

žalobkyně: **LIDO TAXI RADIO, spol. s r.o.**, IČO 13690477
sídlem Starobrněnská 284/17, 602 00 Brno
zastoupená advokátem Mgr. Markem Hejdukem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Uber B.V.**
sídlem Vijzelstraat 68, 1017 HL, Amsterdam, Nizozemské království
zapsaný u Obchodní komory v Amsterdamu pod ev. č. 56317441
zastoupený advokátem JUDr. Karlem Muzikářem, LL.M. (C.J.)
sídlem Křížovnické nám. 193/2, 110 00 Praha 1

za účasti vedlejšího
účastníka na straně
žalobkyně: **Statutární město Brno**, IČO 44992785
sídlem Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno
zastoupený advokátem JUDr. Milanem Švejdou, Ph.D.
sídlem Dřevařská 855/12, 602 00 Brno

o nařízení předběžného opatření

k odvolání žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 7. 2017
č. j. 18 Nc 9/2017-377

takto:

I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výrocích I., II., V. a VI. **potvrzuje**.

II. Ve výrocích III. a IV. se usnesení soudu prvního stupně **zrušuje** a v tomto rozsahu se řízení **zastavuje**.

Odůvodnění:

V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zdržet se:

- provozování taxislužby na území Statutárního města Brna pomocí osob, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brno č. 28/2005, o stanovení podmínky provozování taxislužby na území města Brna (výrok I);
- zprostředkování taxislužby na území Statutárního města Brna osobám, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu obecně závazné vyhlášky Statutárního

města Brna č. 28/2005, o stanovení podmínky provozování taxislužby na území města Brna, nebo ji provádějí pomocí osob, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 28/2005, o stanovení podmínky provozování taxislužby na území města Brna (výrok II);

- provozování taxislužby na území Statutárního města Brna pomocí vozidel, která nejsou vybavena taxametrem s nastavením pořadí cen jízdného ve smyslu nařízení Statutárního města Brna č. 1/2017, o maximálních cenách taxislužby na území Statutárního města Brna (výrok III);

- zprostředkování taxislužby na území Statutárního města Brna osobám, které poskytují přepravu cestujících vozidly, které nejsou vybaveny taxametrem s nastavením pořadí cen jízdného ve smyslu nařízení Statutárního města Brna č. 1/2017, o maximálních cenách taxislužby na území Statutárního města Brna (výrok IV);

- provozování taxislužby na území Statutárního města Brna způsobem, který nesplňuje podmínky pro užívání stanovišť taxislužby ve smyslu obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 15/2011, o stanovištích taxislužby, kterou se stanovují podmínky užívání stanoviště a Provozní řád stanovišť taxislužby na území města Brna (výrok V);

- zprostředkovávání taxislužby na území Statutárního města Brna osobám, které nesplňují podmínky pro užívání stanovišť taxislužby ve smyslu obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 15/2011, o stanovištích taxislužby, kterou se stanovují podmínky užívání stanoviště a Provozní řád stanovišť taxislužby na území města Brna (výrok VI).

V odůvodnění usnesení soud prvního stupně velmi podrobně zrekapituloval tvrzení žalobkyně, obsažená v návrhu na nařízení předběžného opatření, o něž opírala důvodnost svého návrhu, a to jak v popise činnosti žalobkyně, působící na brněnském trhu coby taxi dispečink, se službami spočívajícími ve zprostředkování přepravy osob prostřednictvím provozovatelů taxislužby, tedy osob splňujících podmínky uložené zákonnými a obecnými předpisy, tak zejména v popise činnosti žalovaného, který je holandskou obchodní společností, registrovanou podle tamního práva, provozující mobilní aplikaci UBER a v jejím rámci službu UberPop. Z tvrzení žalobkyně ve vztahu k žalovanému uvedl, že žalovaný na území města Brna započal se svojí činností dne 1. 2. 2017, jeho činnost spočívá ve zprostředkování a provozování osobní přepravy osobními vozy za úplaty, přičemž při této své činnosti žalovaný zajišťuje přepravu osob pomocí řidičů, kteří nesplňují podmínky stanovené zákonem o silniční dopravě, ani příslušnými nařízeními a vyhláškami Statutárního města Brna, využívají osobní automobily, které rovněž podmínky zákona o silniční dopravě nesplňují. Žalovaný svým konáním naplňuje znaky činnosti dispečinku taxislužby (zprostředkovatele) a rovněž znaky činnosti provozovatelů taxislužby (dopravci). Touto činností je soutěžitelem na trhu taxislužby, protože však ignoruje podmínky stanovené příslušnými právními předpisy, nekale získává významnou soutěžní výhodu oproti ostatním soutěžitelům, včetně žalobce, neboť není zatěžován pracovně právními vztahy s řidiči ani odvozy s nimi souvisejícími, při vyhledávání a získávání řidičů není omezován pouze výběrem mezi osobami, které jsou držiteli oprávnění řidiče taxislužby, není zatěžován tím, že by jako dopravce musel být vlastníkem vozidel a jeho jednání tak naplňuje všechny znaky generální klauzule nekale soutěže. V návaznosti na tvrzení žalobkyně soud prvního stupně zdůraznil, že nařízení předběžného opatření se žalobkyně domáhá z důvodu potřeby zatímní úpravy poměrů účastníků, jejíž naléhavost je spatřována v tom, že žalovaný vstoupil na trh taxislužeb v Brně velmi razantně, pokouší se získat nezanedbatelný podíl na trhu taxislužeb a vzhledem k tomu, že svoji činnost vykonává protiprávně, stoupá také společenská újma dalším soutěžitelům i zákazníkům (spotřebitelům). Dále soud prvního stupně v odůvodnění konstatoval zjištění z listin, které žalobkyně k osvědčení svých tvrzení v návrhu na nařízení předběžného opatření předložila, připomněl, že o návrhu na nařízení předběžného opatření rozhoduje již podruhé, když v mezidobí žalobkyně podala žalobu ve věci samé a z hlediska právního je tedy návrh na nařízení

posuzován soudem v souladu s ust. § 102 odst. 1 o.s.ř. S odkazem na důvody uváděné žalobkyní a na skutečnosti osvědčené z jí předložených listin dospěl soud prvního stupně k závěru, že v dané věci jsou splněny zákonné předpoklady, za nichž může být předběžné opatření pro nutnost zatímní úpravy poměrů účastníků nařízeno a návrhu žalobkyně vyhovět i s ohledem na fakt, že předběžné opatření se jeví jako jediné efektivní předběžné řešení věci. V této souvislosti dodal, že v případě, kdy by návrhu vyhověno nebylo, mohlo by v důsledku takového rozhodnutí dojít ke vzniku škody velkého rozsahu a v rámci hospodářské soutěže by mohly být poměry na trhu taxislužby definitivně narušeny.

Proti tomuto usnesení podal žalovaný včas odvolání, v němž namítl nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu prvního stupně, který, ačkoliv měl k dispozici stanovisko žalovaného, obsažené v odvolání proti předchozímu rozhodnutí, k jeho argumentům nepřihlédl. Vyslovil přesvědčení o tom, že žalobkyně zcela neurčitě tvrdila údajnou potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků, existenci skutečností podtrhující nutnost zatímní úpravy neprokázala a neosvědčila, že by se žalovaný vůči ní dopouštěl nekalosoutěžního jednání. K listinám, předloženým žalobkyní k osvědčení tvrzení v návrhu uvedl, že exekutorské zápisy byly pořízeny nezákonně a je proto přesvědčen o tom, že k nim soudem přihlíženo být nemělo. Ke své činnosti žalovaný uvedl, že je novým typem služby, nepředstavuje obcházení regulace ochraňující spotřebitele, naopak sleduje stejné cíle, tj. ochranu a komfort spotřebitelů, třebaže této ochrany dosahuje jinými metodami, nežli zákonnou regulací. Dle jeho mínění je jím nabízená služba rozdílnou službou od taxislužby, třebaže jsou jí uspokojovány obdobné poptávky cestujících, ovšem rozdílnými způsoby a prostředky. V odvolání žalovaný vznesl také námitku překážky litispendence, kterou odůvodnil odkazem na zahájené řízení u Městského soudu v Praze, vedené pod sp. zn. 15 Cm 25/2016, v němž se žalobce – Sdružení pražských provozovatelů TAXI služby z.s. domáhá, aby soud žalovanému uložil zdržet se jednání v nekalé soutěži. Této žalobě předcházela i návrh stejného žalobce na nařízení předběžného opatření, který byl soudem zamítnut a zamítnutí potvrzeno odvolacím soudem, nicméně požadovány jsou fakticky stejné zdržovací nároky. Žalovaný navrhl změnu napadeného usnesení a zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření.

Žalobkyně navrhla potvrzení napadeného usnesení a ve svém vyjádření k odvolání žalovaného se zaměřila na jeho námitku směřující do nezákonnosti exekutorských zápisů. V této souvislosti poukázala na právní úpravu exekutorských zápisů, jimiž je osvědčován skutkový děj a zdůraznila, že exekutorský zápis je veřejnou listinou, kterou lze užít jako důkaz v občanském soudním řízení a která osvědčuje, že děj určitým způsobem proběhl. V dané věci byly exekutorské zápisy vypracovány exekutorským úřadem právě za účelem osvědčení tvrzení žalobkyně, jak jsou obsažena v návrhu na nařízení předběžného opatření. Žalobkyně odkázala na stanovisko generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie, uvedené v tiskové zprávě Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. 5. 2017 pod č. 50/17 a ze dne 4. 7. 2017 pod č. 72/17 a současně uvedla, že podnikání žalovaného je postaveno na porušování veřejnoprávních předpisů, které regulují oblast taxislužby, když žalovaný třebaže činí to, co jakýkoliv jiný soutěžitel na trhu taxislužby, ignoruje podmínky stanovené právními předpisy a takové jednání nelze považovat za inovativní a zvyšující úroveň soutěže, jak je žalovaným tvrzeno, nýbrž naopak, jeho jednání je postaveno na nekalém získávání významné soutěžní výhody oproti ostatním soutěžitelům.

Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, i řízení mu předcházející (§ 212, § 212a o.s.ř.).

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobkyně se návrhem, doručeným soudem prvního stupně dne 31. 3. 2017, domáhala nařízení předběžného opatření, kterým by žalovanému bylo uloženo zdržet se již výše uvedených činností. Ke své osobě žalobkyně uvedla, že je právnickou osobou se sídlem v České republice, založenou v roce 1990, působící v regionu města Brna a její činnost spočívá ve zprostředkování přepravy osob prostřednictvím provozovatelů taxislužby, kteří splňují podmínky uložené zákonnými a obecnými předpisy. Svoji činnost (služby) provozuje

prostřednictvím základních dostupných komunikačních prostředků (telefonem, e-mailovými objednávkami, prostřednictvím webové adresy apod.). K osobě žalovaného uvedla, že je obchodní společností registrovanou podle holandského práva, provozující mobilní aplikaci UBER a v jejím rámci službu UberPop, která slouží k zprostředkovávání a provozování osobní přepravy osobními vozidly za úplaty, nyní i na území města Brna (od 1. 2. 2017). K osvědčení těchto skutečností soudu předložila svůj výpis z obchodního rejstříku, výtisky internetových stránek s nabídkami služeb a elektronický originál výpisu z holandského obchodního rejstříku žalovaného. V důvodech, pro které se domáhá nařízení předběžného opatření v navrhovaném znění, žalobkyně uvedla, že žalovaný zprostředkovává a provozuje pomocí osobních automobilů přepravu osob na území Statutárního města Brna, a to řidiči, kteří nesplňují podmínky stanovené zákonem o silniční dopravě č. 111/1994 Sb. a nesplňují ani podmínky stanovené nařízením či vyhláškami Statutárního města Brna. Přeprava je uskutečňována za úplatu, začátek i cíl cesty stanoví cestující a poskytuje ji řidič registrovaný do aplikace žalovaného pro řidiče. Svým jednáním tak žalovaný naplňuje znaky dispečinku taxislužby (zprostředkovatel taxislužby) i znaky činnosti provozovatelů taxislužby (dopravce taxislužby ve smyslu zákona o silniční dopravě). Řidiči poskytující přepravu tak činí bez příslušného živnostenského oprávnění, vozidlem, které není viditelně a čitelně označeno svítidlem s nápisem TAXI, není zapsáno v evidenci vozidel taxislužby, není vybaveno taxametrem, nesplňuje podmínky pro užívání stanovišť taxislužby, čímž žalovaný získává významnou soutěžní výhodu oproti ostatním uživatelům, včetně žalobkyně, neboť není zatěžován pracovněprávními vztahy s řidiči, není omezován (pokud jde o řidiče) výběrem mezi osobami, jež jsou držiteli oprávnění řidiče taxislužby, a není omezován tím, že by musel být vlastníkem nebo zapsaným provozovatelem vozidel. Dle přesvědčení žalobkyně žalovaný svým jednáním naplňuje všechny znaky generální klauzule nekalé soutěže a vzhledem k tomu, že z jeho strany jde o promyšlenou obchodní strategii, vytvořenou na porušování veřejnoprávních předpisů, s níž vstoupil na trh taxislužeb v Brně, existuje zde naléhavost zatímní úpravy poměrů účastníků, neboť nekalosoutěžním jednáním žalovaného vzniká žalobkyni i dalším osobám újma. Ke způsobu fungování žalovaného (mobilní aplikaci UBER a služby UberPop) žalobkyně odkázala na stránky žalovaného veřejně dostupné na serveru <http://www.uber.com/cs-CZ/cities/brno/>, případně na dalších internetových adresách a z informací takto zjištěných poukázala na smluvní podmínky, které užívá žalovaný ve vztahu k řidičům a ve vztahu k zákazníkům – cestujícím. K osvědčení činnosti žalovaného na území města Brna předložila exekutorské zápisy (všechny z data 9. 2. 2017) a výtisky článků, týkajících se činnosti žalovaného. Žalobkyně v návrhu odkázala také na podmínky dané právními předpisy v oblasti přepravy osob, které nejsou žalovaným respektovány a dodržovány a ke kvalifikaci služby UberPop poskytované žalovaným uvedla, že touto činností je uspokojování přepravních potřeb cestujících, přičemž podstatou služby je přeprava osob osobními automobily za úplatu. Z uvedeného dovodila, že služby poskytované žalovaným jsou taxislužbami. Označila za nepochybné, že za relevantní trh, na který žalovaný vstoupil do soutěže, lze považovat trh osobní silniční dopravy poskytované pro cizí potřeby vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče, tedy trh provozovatelů a poskytovatelů přepravních služeb a provozovatelů dispečinku taxi, přičemž žalovaný je subjektem, který na tento trh vstupuje a jedná na něm v hospodářském styku, jeho jednání je tak jednáním v hospodářské soutěži a žalovaným je sledován soutěžní záměr, což je potvrzeno tím, že své služby poskytuje za úplatu. Protože žalovaný porušuje, či minimálně obchází, veřejnoprávní podmínky stanovené pro výkon činností takto provozovaných, jedná v rozporu s dobrými mravy soutěže, a to ať již svoji činnost poskytuje jako provozovatel přepravy (dopravce) nebo jako zprostředkovatel přepravních služeb. Jednání žalovaného rozvrací hospodářskou soutěž, když na rozdíl od žalobkyně a dalších soutěžitelů žalovaný nedodržuje žádné veřejnoprávní předpisy, které se na poskytování služeb vztahují, a proto je nepochybně způsobilé přivodit újmu ostatním soutěžitelům. Možnost vzniku újmy je jak na straně jiného soutěžitele, tak i na straně zákazníka. V souvislosti s újmou žalobkyně tvrdila, že od doby, kdy žalovaný vstoupil na brněnský trh (1. 2. 2017), došlo k poklesu tržeb

a u žalobkyně tento pokles za jeden víkend dosahoval snížení až o 40 % oproti průměrně dosahovanému normálu. K tomuto svému tvrzení odkázala na články, uveřejněné na internetových adresách, z nichž vyplývá, že pro žalovaného jezdí v Brně několik desítek řidičů a příslušnou aplikaci využívá okolo 1.000 registrovaných zákazníků.

Podáním, doručeným soudu prvního stupně dne 31. 3. 2017, vstoupilo do řízení, jako vedlejší účastník na straně žalobkyně, Statutární město Brno. Nad rámec tvrzení, obsažených v návrhu žalobkyně, vedlejší účastník uvedl, že žalovanému poté, kdy mu představil svůj podnikatelský koncept poskytování přepravních služeb prostřednictvím mobilní aplikace UBER, jednoznačně sdělil, že za stávající právní úpravy (zákonem o silniční dopravě) nelze nabídku žalovaného akceptovat pro rozpornost s platnou legislativou a proto se i mediálně vyjádřil tak, že jednání žalovaného považuje za nelegální. Ve shodě s žalobkyní navrhl nařízení navrhovaného předběžného opatření. K důvodům svého vstupu do řízení poukázal na svoji povinnost a zájem chránit občany města Brna a zajistit všem soutěžícím na hospodářském trhu v oblasti poskytování přepravních služeb stejné podmínky, jak dle zákona o silniční dopravě, tak i v souladu s obecními nařízeními a vyhláškami.

Soud prvního stupně usnesením ze dne 7. 4. 2017, č. j. 18 Nc 9/2017-46 návrhu na nařízení předběžného opatření zcela vyhověl a s odkazem na ustanovení § 169 odst. 2 o. s. ř., upustil od odůvodnění svého rozhodnutí. Pouze konstatoval, že žalobkyni uložil podat ve věci samé žalobu a že o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve věci samé.

K odvolání žalovaného Vrchní soud v Olomouci, usnesení soudu prvního stupně ze dne 7. 4. 2017 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Ve svém rozhodnutí ze dne 22. 6. 2017, č. j. 7 Cmo 137/2017-341 konstatoval nepřezkoumatelnost usnesení soudu prvního stupně a uložil mu, aby v novém rozhodnutí zcela jasně a přesně formuloval své myšlenkové pochody, které vyústí v závěr, zda v daném případě lze návrhu na nařízení předběžného opatření vyhovět či nikoli a aby své úvahy a závěr řádně odůvodnil tak, aby jeho rozhodnutí bylo věcně přezkoumatelné.

Po vrácení věci soudu prvního stupně k novému rozhodnutí, se žalovaný k návrhu žalobkyně vyjádřil a ve svém vyjádření ze dne 30. 6. 2017 (mimo jiné) vznesl námitku překážky litispendence s odkazem na spor vedený u Městského soudu v Praze proti témuž žalovanému a návrhem z téhož data navrhl, aby vstup Statutárního města Brna do projednávaného řízení nebyl připuštěn, neboť dle jeho mínění město Brno nemá právní zájem na výsledku řízení, rozhodnutí o nařízení předběžného opatření nemůže nijak právní postavení města Brna ovlivnit a odkazuje-li vedlejší účastník na ustanovení § 2989 občanského zákoníku č.89/2012 Sb. (dále OZ), není tento odkaz případný, když zmiňované ustanovení vyžaduje, aby právnická osoba byla k hájení zájmů soutěžitelů nebo zákazníků oprávněna. Město Brno však za oprávněnou osobu v tomto smyslu nemůže být považováno.

Soud prvního stupně poté, kdy provedl zjištění s žalobkyní předložených listin, jimiž osvědčovala svá tvrzení v návrhu, usnesením ze dne 17. 7. 2017 č. j. 18 Nc 9/2017-377 návrhu žalobkyně vyhověl a předběžné opatření v celém navrhovaném rozsahu nařídil.

Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 27. 9. 2017 č. j. 7 Cmo 185/2017-507 usnesení soudu prvního ze dne 17. 7. 2017 č. j. 18 Nc 9/2017-377 změnil tak, že návrh žalobkyně na nařízení předběžného opatření v celém rozsahu zamítl. Svě rozhodnutí odvolací soud opřel o zjištění z obsahu spisu, z něhož dovodil, že žalobkyně se domáhá nařízení předběžného opatření, spočívajícího v zákazu (zdržení se) zcela určitého jednání žalovaného, a to dle petitu návrhu ve zdržení se „provozování taxislužby“ a „zprostředkování taxislužby“. Naproti tomu však ve skutkových tvrzeních v návrhu podrobně popisuje podmínky a předpoklady, které jsou pro provozování taxislužby dle ustanovení zákona, případně vyhlášek a nařízení Statutárního města Brna, nezbytné, a v této souvislosti také podtrhuje, že žalovaný tyto zákonné podmínky pro provozování (zprostředkování) taxislužby nesplňuje. S ohledem na skutková tvrzení žalobkyně

a jí navrhovaný petit předběžného opatření odvolací soud uzavřel, že tato jsou ve vzájemném rozporu, neboť žalobkyně tvrdí, že žalovaný nesplňuje předpoklady pro provozování či zprostředkování taxislužby a naproti tomu se domáhá zákazu činnosti spočívající (jednoznačně) v provozování a zprostředkování taxislužby. Ke svému závěru odvolací soud současně uvedl, že činnost žalovaného lze označit za „službu v oblasti dopravy“ zahrnující jak zprostředkování kontaktů mezi řidiči a potencionálními cestujícími, tak i samotnou přepravu, nelze ji však označit za „taxislužbu“ či její zprostředkování, a to právě pro absenci podmínek stanovených zákonem. Žalobkyně se tak domáhá vydání rozhodnutí, kterým by mělo být žalovanému uloženo zdržení se pro něj nesplnitelné povinnosti, tedy ve svém důsledku vydání nevykonatelného rozhodnutí.

Proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2017 č. j. 7 Cmo 185/2017-507 podala žalobkyně ústavní stížnost. Ústavní soud Nálezem ze dne 5. 11. 2018 sp. zn. III. ÚS 4072/17 konstatoval, že usnesením Vrchního soudu v Olomouci bylo porušeno ústavně zaručené základní právo stěžovatelky na soudní ochranu a ústavní stížností napadené usnesení vrchního soudu zrušil. V odůvodnění Nálezu Ústavní soud v návaznosti na zjištění, která učinil z obsahu usnesení vrchního soudu, uvedl, že v posuzované věci je třeba rozlišovat mezi otázkou, zda ta která činnost spadá do působnosti zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) resp. jaká je její právní kvalifikace, a mezi podmínkami výkonu takové činnosti s tím, že od výsledku posouzení první otázky se odvíjí posouzení otázky druhé, tj. zda vůbec a případně jaké předpoklady musí osoba poskytující určitou službu splňovat a jaké povinnosti přitom musí plnit. V dané věci jde o posouzení, zda činnost vykonávanou žalovaným lze kvalifikovat jako taxislužbu podle § 2 odst. 9 zákona a zda případně tato služba podléhá právní regulaci podle § 21 a násl. zákona, tedy nikoliv o posouzení, zda lze za taxislužbu (jako činnost) považovat něco, co nesplňuje podmínky pro poskytování taxislužby stanovené zákonem. Právě v úsudku vrchního soudu o této činnosti shledal Ústavní soud pochybení, které vedlo k porušení základních práv žalobkyně. Ústavní soud dále uvedl, že pokud vrchní soud ze skutečnosti, že žalovaný nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon taxislužby, vyvodil, že činnost žalovaného nemůže být považována za konkurenci s taxislužbou, je jeho úvaha vadná a nemohou obstát ani z ní vycházející závěry, a sice že mezi skutkovými tvrzeními, které jsou v návrhu na nařízení předběžného opatření obsaženy, a navrhovaným petitem, existuje rozpor a že předběžným opatřením by tak byla žalovanému uložena nesplnitelná povinnost. Vrchnímu soudu uložil, aby v dalším řízení znovu přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně a s ohledem na obsah odvolání žalovaného se zabýval zejména otázkou, zda žalobkyně prokázala nutnost zatímní úpravy poměrů účastníků řízení a zda s ohledem na skutečnosti, které osvědčila, lze činnost žalovaného kvalifikovat jako taxislužbu dle ustanovení § 2 odst. 9 zákona, eventuálně zda (ne)splňuje podmínky jejího výkonu podle § 21 a násl. zákona a zda proto jednání žalovaného nese znaky nekalé soutěže. Ústavní soud současně uvedl, že nepředjímá výsledek daného řízení, tj. posouzení uvedených otázek odvolacím soudem, stejně jako ani to, zda existuje nějaký jiný důvod, pro který je třeba návrh na nařízení předběžného opatření zamítnout. Pokud však vrchní soud žádný takový důvod nezjistí, bude se zabývat otázkou právní kvalifikace dané činnosti a závěry, k nimž dospěje, není a nemůže být předjímán rozhodnutí ve věci samé. V neposlední řadě Ústavní soud připomněl povinnost odvolacího soudu dle ustanovení § 220a odst. 1 o. s. ř. zabývat se i tím, zda by byly dány důvody pro zrušení předběžného opatření, i když to pozbylo účinků, zaniklo nebo bylo zrušeno podle ustanovení § 77 odst. 2 o. s. ř.

V návaznosti na nálezu Ústavního soudu žalovaný ve svém podání ze dne 5. 12. 2018 zopakoval již dříve vznesenou námitku existence překážky věci zahájené, odůvodněnou odkazem na řízení vedené (a dosud neskončené) u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15 Cm 25/2016. Uvedl, že označené řízení bylo zahájeno dne 11. 10. 2016, tedy před podáním návrhu žalobkyně na nařízení předběžného opatření v této projednávané věci, je vedeno vůči žalovanému žalobcem: Sdružení pražských provozovatelů TAXIslužby, z.s. (dále jen SPP TAXI) a současně tvrdil, že v posuzovaném návrhu na nařízení předběžného opatření se žalobkyně domáhá fakticky

identických zákazů, jako SPP TAXI ve věci vedené u Městského soudu v Praze, petit žaloby SPP TAXI není geograficky omezen a směřuje na celé území České republiky. Předmět řízení vedeného u Městského soudu v Praze tak v sobě zahrnuje i předmět předběžného opatření v této věci, a to v celém rozsahu. Žalovaný pro tato jím uvedená tvrzení navrhl, aby odvolací soud pro existenci překážky věci zahájené řízení o nařízení předběžného opatření zastavil.

Vrchní soud vázán právním názorem Ústavního soudu, obsaženým v jeho kasačním rozhodnutí (čl. 98 odst. 2 Ústavy, přiměřeně ustanovení § 226 odst. 1 o.s.ř.) znovu přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně, řízení mu předcházející (§ 212, § 212a o.s.ř.). Při novém rozhodování vycházel ze skutečností, vyplývajících z obsahu spisu (jak jsou výše uvedeny), která doplnil o zjištění k žalovaným vznesené námitce překážky věci zahájené (litispendence) dotazem u Městského soudu v Praze na stav řízení, vedeného u tohoto soudu pod sp. zn. 15 Cm 25/2016, a ze stejnopisu žaloby datované dnem 11. 10. 2016, kterou bylo u Městského soudu v Praze řízení ve věci sp. zn. 15 Cm 25/2016 zahájeno.

Ze zprávy Městského soudu v Praze o stavu řízení, vedeného u jmenovaného soudu pod sp. zn. 15 Cm 25/2016 (žalobce SPP TAXI proti žalovanému Uber B.V. o ochranu před nekalosoutěžním jednáním) odvolací soud zjistil, že ve věci nebylo dosud vydáno rozhodnutí a nelze ani sdělit, kdy k rozhodnutí dojde.

Ze stejnopisu žaloby datované dne 11. 10. 2016, kterou bylo zahájeno řízení u Městského soudu v Praze sp. zn. 15 Cm 25/2016, se zaměřením na skutková tvrzení a navrhovaný petit žaloby, odvolací soud zjistil, že v uvedené věci se žalobce domáhá vůči žalovanému povinností zdržet se:

- zajišťování taxislužby pomocí osob, které nejsou držiteli oprávnění řidiče taxislužby (I),
- zprostředkovávání taxislužby osobám, které nejsou držiteli oprávnění řidiče taxislužby, nebo jí provádět pomocí osob, které nejsou držiteli oprávnění řidiče taxislužby (II),
- zajišťování taxislužby pomocí osob, které ji provádějí vozidlem, které není viditelně a čitelně označeno střešní svítlnou žluté barvy s nápisem TAXI na její přední a zadní straně a jménem a příjmením, popř. obchodní firmou nebo názvem dopravce umístěním na vozidle tak, aby měl cestující možnost seznámit s tímto údajem před jednáním o přepravě s řidičem vozidla (III),
- zprostředkovávání taxislužby osobám, které ji provádějí vozidlem, které není viditelně a čitelně označeno střešní svítlnou žluté barvy s nápisem TAXI na její přední a zadní straně a jménem a příjmením, popř. obchodní firmou nebo názvem dopravce umístěním na vozidle tak, aby měl cestující možnost seznámit se s tímto údajem před jednáním o přepravě s řidičem vozidla (IV),
- zajišťování taxislužby pomocí osob, které ji provádějí vozidlem, které není vybaveno měřící sestavou taxametru (V),
- zprostředkovávání taxislužby osobám, které ji provádějí vozidlem, které není vybaveno měřící sestavou taxametru (VI),
- zajišťování taxislužby pomocí osob, které ji provádějí vozidlem, které není zapsáno v evidenci vozidlem taxislužby (VII),
- zprostředkovávání taxislužby osobám, které ji provádějí vozidlem, které není zapsáno v evidenci vozidlem taxislužby (VIII),
- zajišťování taxislužby na území hlavního města Prahy pomocí osob, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu vyhl. č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalosti řidičů taxislužby na území hlavního města Prahy (IX),
- zprostředkovávání taxislužby na území hlavního města Prahy osobám, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu vyhl. č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy o ověřování znalosti řidičů taxislužby na území hlavního města Praha nebo ji provádějí pomocí osob, které neprokázaly znalosti místopisu, znalosti právních předpisů

upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele a znalosti obsluhy taxametru řidiči taxislužby ve smyslu vyhl. č. 23/1998 Sb. hl. m. Prahy, o ověřování znalostí řidičů taxislužby na území hlavního města Prahy (X) a

- zajišťování nebo zprostředkovávání taxislužby prostřednictvím mobilní aplikace Uber ve formě služby UberPOP (XI).

Ze skutkových tvrzení žaloby je zřejmé, že důvodnost navrhovaného petitu žalobce SPP TAXI opírá o shodná skutková tvrzení, jako žalobkyně v tomto řízení, a sice že činnost žalovaného spočívá v uspokojování přepravních potřeb cestujících, že podstatou služby, kterou žalovaný prostřednictvím aplikace Uber a služby UberPOP nabízí, je přeprava osob osobními automobily za úplatu. Při přepravě osob vzniká závazkový vztah, jehož předmětem je přeprava osob. Žalovaný v tomto závazkovém vztahu vystupuje jako poskytovatel služeb přepravy a také jako jejich zprostředkovatel, neboť je jedinou osobou, která vstupuje do právních vztahů s cestujícími i řidiči, kontroluje a řídí vztahy mezi nimi. Třebaže žalovaný naplňuje pojem „dopravce“ nespĺňuje podmínky, které jsou zákony na dopravce kladeny, a dopravu zajišťuje řidiči, kteří nejenže nejsou k němu v pracovněprávním vztahu, ale nejsou ani držiteli oprávnění řidiče taxislužby a přeprava není prováděna vozidly zapsanými v evidenci vozidel taxislužby (včetně absence označení nápisem „TAXI“, vybavení taxametrem).

Z uvedených zjištění, v návaznosti na ně ze skutkových tvrzení žalobkyně a z petitu návrhu na nařízení předběžného opatření, shledal odvolací soud námitku existence překážky věci zahájené zčásti důvodnou, a to v rozsahu žalobkyní v tomto řízení navrhovaných zdržovacích výroků označených body III. a IV., v nichž se žalobkyně vůči žalovanému domáhá povinnosti zdržet se provozování taxislužby pomocí vozidel, která nejsou vybavena taxametrem s nastavením pořadí cen jízdného a zprostředkovávat provozování taxislužby osobám, které poskytují přepravu cestujícím vozidly, která nejsou vybaveny taxametrem nastavením pořadí cen jízdného. Třebaže v těchto navrhovaných výrocích petitu žalobkyně odkazuje na nařízení Statutárního města Brna č. 1/2017, o maximálních cenách taxislužby na území Statutárního města Brna, lze konstatovat, že pokud ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 15 Cm 25/2016 se žalobce domáhá vůči témuž žalovanému povinnosti zdržet se zajišťování či zprostředkovávání taxislužby pomocí osob či osobám, které ji provádějí vozidlem, jež není vybaveno měřící sestavou taxametru, jde o shodný (totožný) zdržovací petit bez regionálního omezení. Zahrnuje tedy zdržovací povinnosti i na území města Brna (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR 22 Cdo 1466/2015, 21 Cdo 5966/2016, 30 Cdo 506/2016).

Odvolací soud proto v souladu s ustanovením § 211 o.s.ř., ustanovením § 83 odst. 2 písm. a) o. s. ř., ustanovením § 103 a § 104 odst. 1 věta první o. s. ř. usnesení soudu prvního stupně ve výrocích III. a IV. zrušil a v tomto rozsahu řízení zastavil.

Při posouzení dalších žalobkyní navrhovaných zdržovacích povinností vůči žalovanému odvolací soud v návaznosti na závazné stanovisko Ústavního soudu, vycházející ze soudem prvního stupně osvědčené činnosti žalovaného, včetně předmětu této činnosti, tuto posuzoval z hlediska právního dle ustanovení zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 tohoto zákona souhrnem činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob (linková osobní doprava, kyvadlová doprava, příležitostná osobní doprava, taxislužba), zvířat a věcí (nákladní doprava) vozidly, jakož i přemístování vozidlem samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu.

Podle odst. 2 silniční doprava pro vlastní potřeby je doprava, kterou se zajišťuje podnikatelská činnost, k níž je osoba provozující silniční dopravu oprávněna podle zvláštních předpisů a při níž nedochází ke vzniku závazkového vztahu, jehož předmětem je přeprava osob, zvířat nebo věcí.

Podle odst. 3 silniční doprava pro cizí potřeby je doprava, při níž vzniká mezi provozovatelem silniční dopravy a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, závazkový vztah, jehož předmětem je přeprava osob, zvířat nebo věcí.

Podle odst. 4 je dopravcem fyzická nebo právnická osoba provozující silniční dopravu. Tuzemský dopravce je dopravce, který provozuje silniční dopravu pro cizí potřeby na základě koncese nebo silniční dopravy pro vlastní potřeby k zajištění své podnikatelské činnosti vykonávané na základě živnostenského nebo jiného oprávnění uděleného podle zvláštního právního předpisu orgánem České republiky. Podnikatel v silniční dopravě je tuzemský dopravce provozující silniční dopravu pro cizí potřeby.

Podle odst. 9 taxislužba je osobní dopravou pro cizí potřeby, kterou se zajišťuje přeprava osob včetně jejich zavazadel, vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob, včetně řidiče, a která není linkovou osobní dopravou, mezinárodní kyvadlovou dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou.

Podle odst. 10 příležitostná osobní silniční doprava je neveřejná osobní doprava pro cizí potřeby, která není linkovou osobní dopravou nebo mezinárodní kyvadlovou dopravou a kterou se na základě předchozí objednávky zajišťuje přeprava osob, včetně jejich zavazadel, vozidly určenými k přepravě a) nejvýše 9 osob včetně řidiče, jedná-li se o mezinárodní dopravu, nebo b) více než 9 osob včetně řidiče.

Kromě uvedeného vymezení základních pojmů vztahujících se k silniční dopravě, stanoví zákon o silniční dopravě v ustanovení § 21 a násl. také podmínky pro provozování taxislužby. Z těchto zákonem vymezených základních podmínek pro provozování taxislužby se jeví pro posouzení dané věci vhodné podtrhnout, že dopravce smí provozovat taxislužbu pouze vozidlem, které a) je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby, nebo b) poskytla přepravovaná osoba pro účely své přepravy (§ 21 odst. 1); při provozování taxislužby nesmí dopravce použít vozidlo taxislužby, které pro něj není zapsáno v evidenci vozidel taxislužby a při nabízení nebo poskytování přepravy, včetně činností s tím souvisejících, je povinen zajistit, aby práci řidiče taxislužby vykonávala osoba, která je s ním v pracovněprávním vztahu a je držitelem oprávnění řidiče taxislužby; aby vozidlo taxislužby bylo vybaveno aktuálním výpisem z evidence vozidlem taxislužby, bylo viditelně a čitelně označeno střešní svítlnou žluté barvy s nápisem TAXI na přední a zadní straně, jménem a příjmením, příp. obchodní firmou nebo názvem dopravce umístěným na vozidle; bylo vybaveno měřicí sestavou taxametru splňující požadavky zvláštního předpisu a v taxametru byly nastaveny údaje a hodnoty odpovídající skutečnosti (§ 21 odst. 2 a 3). Pokud jde o osoby provádějící práci řidiče taxislužby, zákon vymezuje jejich oprávnění k této činnosti v ustanovení § 21c a zvláštní povinnosti v ustanovení § 21d. Mezi tato práva a povinnosti náleží např. právo vykonávat práci řidiče taxislužby jen pro osobu, která je držitelem oprávnění řidiče taxislužby, a pokud jde o povinnosti řidiče, patří mezi ně především povinnost užívat vozidlo taxislužby, které je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby pro něj, pokud je sám dopravce, nebo pro dopravce, k němuž má vztah (pracovněprávní), příp. vozidlo cestujícího.

V posuzované věci se žalobkyně domáhá nařízení předběžného opatření pro potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků. Má-li být v takovém případě předběžné opatření v souladu s ustanovením § 102 odst. 1 o.s.ř. nařízeno, je nezbytné, aby potřeba zatímní úpravy právních poměrů účastníků byla prokázána a ostatní okolnosti, významné pro nařízení předběžného opatření, byly alespoň osvědčeny.

Ze skutečností tvrzených a osvědčených žalobkyní, jak byly podrobně soudem prvního stupně uvedeny v odůvodnění napadeného usnesení a na které pro stručnost odvolací soud zcela odkazuje, lze konstatovat, že činnost žalovaného zcela naplňuje znaky silniční dopravy pro cizí potřeby, neboť při ní vzniká mezi provozovatelem silniční dopravy (žalovaným) a osobou, jejíž přeprava je uspokojována, závazkový vztah. Pro činnost žalovaného je charakteristické, že tuto silniční dopravu jak zprostředkovává, tak i fakticky realizuje prostřednictvím řidičů, kteří jsou

v jeho databázi a kteří na pokyn žalovaného jím zprostředkovanou přepravní službu uspokojují (realizují). Z hlediska obecné charakteristiky lze tak činnost žalovaného podřadit pod ustanovení § 2 odst. 9 zákona č. 111/1994 Sb., který v základní rovině charakterizuje „taxislužbu“, ovšem s tou výhradou, že žalovaný, ani osoby – řidiči, jejichž prostřednictvím dopravní službu zajišťuje, nesplňují podmínky provozování taxislužby, vymezené v ustanovení § 21 a násl. zákona č. 111/1994 Sb.

Žalobkyní bylo zcela nepochybně osvědčeno, že žalovaný svoji činnost (silniční osobní dopravu pro cizí potřeby) provozuje na území města Brna a vzhledem k tomu, že z jeho strany nejsou dodržovány povinnosti zprostředkovatele a provozovatele taxislužby stanovené zákonem (jak je shora uvedeno), případně vyhláškami Statutárního města Brna, je jeho jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže, neboť je způsobilé přivodit újmu nejen žalobkyni, ale i jiným soutěžitelům nebo zákazníkům. Žalovaný se tak dopouští nekalé soutěže, kterou zákon zakazuje (§ 2976 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

S odkazem na vše shora uvedené dospěl odvolací soud k závěru, že žalobkyně, jejíž právo bylo nekalosoutěžním jednáním žalovaného ohroženo, se důvodně proti němu domáhá zdržení se tohoto nekalosoutěžního jednání, a proto v rozsahu, v němž rozhodnutí nebrání překážka věci zahájené, usnesení soudu prvního stupně potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

K odvolací námitce žalovaného, kterou zpochybňoval osvědčení žalobkyní tvrzených skutečností, týkajících se činnosti žalovaného formou notářských zápisů, odvolací soud pro úplnost dodává, že notářským zápisem ve smyslu ustanovení § 79 zákona č. 358/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (notářský řád), notář osvědčuje skutkový děj, tedy děj, který je objektivně zjištělný. Tímto skutkovým dějem není zhodnocení právní situace, ale pouze popis děje, u něhož je notář přítomný. Notářský zápis pak ve smyslu ustanovení § 125 o. s. ř. je jedním z důkazních prostředků, které slouží ke zjištění skutkového stavu věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Olomouc 28. února 2019

JUDr. Jana Maiová v. r.
předsedkyně senátu